

Úřad vlády ČR
Nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1-Malá Strana

do datové schránky [trfaa33](#)

k rukám předsedy vlády

na vědomí:
Ing. Dan Ťok,
ministr dopravy,

předsedové poslaneckých klubů,
Poslanecké sněmovny Parlamentu
České republiky

Adriana Krnáčová,
primátorka hl. m. Prahy,

doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D.,
MBA,
Asociace malých a středních podniků
předseda představenstva

Naše značka	Praha
Parl #5700	8. 3. 2017

Výzva k razantní změně přístupu ke sdílené ekonomice

Vážený pane předsedo vlády,

rád bych Vám tímto sdělil svůj názor, že Vaše vláda **nedostatečně řeší nové příležitosti služeb ve sdílené ekonomice**. Celý svět nyní prochází revolucí, která díky jednoduchým platbám a vyspělým online platformám usnadnila přístup lidí k moderním službám v ubytování, dopravě, bankovníctví a dalších oblastech. Světová i česká veřejnost velmi dobře zná subjekty jako je Airbnb, Uber, systémy pro distribuované úvěry apod. V Česku díky inovativním podnikatelům vznikají rovněž podobné projekty jako je Liftago nebo Rekola. Cílem mého dopisu není v žádném případě glorifikovat jakoukoliv konkrétní platformu, ale upozornit na obecný problém zaostávajícího zákonodárství v této oblasti a z toho vyplývající neférovost podmínek na trhu.

Je však nutné zdůraznit, že v rámci digitálních platform poskytují své služby (volné kapacity) **jak podnikatelé, tak nepodnikatelé**. Nelze přehlížet fakt, že vznik těchto platform, tedy digitálních trhů spojujících zákazníky a dodavatele, výrazně posílil význam drobných dodavatelů

oproti dosud dominujícím profesionálům (podnikatelům). Jde o lidi, kteří nabízejí své služby a volné kapacity (např. byty, auta), které by jinak zůstaly nevyužity. To znamená, že zvyšují celkovou přidanou hodnotu a efektivnost trhu, a to díky digitálním platformám. Lze legitimně očekávat, že ekonomický přínos tohoto trhu v následujících letech dosáhne hodnoty desítek miliard korun. Analýza Asociace pro mezinárodní otázky (1) například uvádí, že podíl sdílené ekonomiky na počtu jízd v osobní přepravě v hl. m. Praze dosahuje 10 až 15 %. V rámci EU činí tržby ze sdílené ekonomiky 28 miliard eur ročně, očekává se růst tohoto odvětví a není možné ignorovat jeho význam.

Přístup vlády k těmto platformám je zcela nedostatečný, legislativní situace je nepřehledná a v důsledku poškozuje ekonomiku jak hlavního města Prahy, tak České republiky jako celku. Absence regulace způsobuje také neférovost vůči poskytovatelům, kteří se drží tradičních pravidel pro taxislužbu (např. taxislužby, Liftago). Vláda například při projednávání novely zákona o silniční přepravě (2) pouze nedostatečně přizpůsobila regulaci poskytovatelům v dopravě. Vláda tak učinila navzdory tomu, že si musí být velmi dobře vědoma pravomocného rozsudku Městského soudu v Praze (3), podle něhož služba Uber není taxislužbou, ale sdílenou přepravou, která není právními předpisy regulována. Ještě přesněji je Uber platformou, jejímž prostřednictvím poskytují své služby jak profesionálové, tak neprofesionálové.

Přesto Magistrát hl. m. Prahy s odkazem na politiku Ministerstva dopravy pokračuje v evidentně protizákonném pokutování a flagrantně tím zneužívá svěřenou pravomoc a porušuje Ústavu České republiky. Za spíše úsměvné považuji kroky primátorky Adriany Krnáčové, která vyzvala ke zrušení služby UberPoP a požádala, aby se na sdílenou jízdu vztahovala pravidla pro taxislužbu. Při současných rigidních pravidlech taxislužby by to znamenalo likvidaci 10 až 15 % trhu, zdražení služeb pro zákazníky a menší jistotu pro turisty a návštěvníky Prahy. Správné by naopak bylo regulovat Uber jako digitální platformu a jednotlivé poskytovatele potom podle toho, zda poskytují služby jako profesionálové (podnikatelé) či nikoliv.

Proto apeluji na Vaši vládu, aby urychleně změnila kurs a respektovala doporučení Evropské komise (4), které vyzývá členské státy k nutným změnám v úpravě podnikatelského statusu, zdanění, požadované míry profesionality v oblasti sdílené ekonomiky. Hlavní sdělení směřuje k tomu, aby členské státy braly sdílenou ekonomiku jako výzvu, nepřijímaly žádné nepřiměřené zákazy.

Konkrétně navrhuji, aby vláda přijala následující opatření:

1. Jasně definovat postavení podnikatele (profesionála)

Bude jednoznačně odlišeno postavení podnikatele od nepodnikatele v dané oblasti, a to harmonizovaně s daňovými předpisy, tedy aby podnikatelem byl v dané oblasti vždy každý, kdo má obrát nad určitý limit. Přičemž hranice podnikatele by měla být stanovena v jednotlivých odvětvích podle ročního či měsíčního obrátu (v návaznosti např. na výši příjmu, tj. 30 000 Kč ročně dle § 10 odst. 3 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., může jít např. o roční tržby přes 60 000 Kč nebo měsíční tržby přes 10 000 Kč).

2. Dát stejná férová pravidla pro profesionály bez ohledu na platformu

Podnikatel (ale nikoliv neprofesionální poskytovatel) poskytující své služby prostřednictvím platformy by měl podléhat v zásadě stejným pravidlům jako dosavadní podnikatelé, aby byla zajištěna vyvážená a férová konkurence, a tedy např. profesionální taxikář by měl mít pojištění bez ohledu na to, zda jezdí s Uberem, anebo s dispečinkem.

3. Pravidla pro profesionály musí být aktualizována pro digitální věk

Současná pravidla pro taxislužbu jsou dělána pro specifickou situaci, kdy si zákazník chytá taxi na ulici a nemá předem žádné záruky. Vynucování označení žlutou cedulkou TAXI, použitím taxamtru a povinností zveřejnit ceník na vozidle je zcela nesmyslné u služeb, u kterých je doprava a cena sjednána předem pomocí aplikace. Stejně tak nemá smysl trvat na pracovním vztahu řidiče taxi k dispečinku, který je v praxi totálně obcházen, což přiznávají i příslušné úřady. Tyto zastaralé regulace je třeba revidovat a ponechat pouze pravidla s objektivním zdůvodněním jako je bezpečnost zákazníka. Vzhledem k moderním navigacím je nutné revidovat i požadavek na znalost místopisu a jazyků a naopak umožnit zvýšení cenových stropů v závislosti na poptávce trhu (tj. např. v případě výpadku elektřiny a MHD se cena dynamicky zvyšuje a umožňuje obsloužit více zájemců).

4. Neprofesionálové musí mít možnost poskytovat příležitostné služby

Princip sdílené ekonomiky spočívá v tom, že auta, byty a lidské zdroje neleží ladem, ale v nevyužití míře jsou poskytovány na zvláštním trhu. Tyto nevyužití zdroje mají obrovský potenciál. Jejich poskytovatelé, kteří nejsou profesionálové, sice nemají takové zdroje, díky svému vysokému počtu však představují na trhu relevantní službu. Poskytování služeb prostřednictvím neprofesionálů nesmí být předmětem přílišné a neadekvátní regulace; stejné principy by se měly uplatnit u neziskových služeb, neboť nejde o podnikání.

5. Lepší informování uživatelů a poskytovatelů

Uživatel si musí být vědom standardu služby: uživatel by měl být platformou výslovně upozorněn, zda jsou mu nabízeny profesionální či neprofesionální služby (ve smyslu bodů 1 a 2), případně na rizika, která pro něj vyplývají z použití služeb neprofesionálů (např. chybějící pojištění). Platforma by měla průkazným způsobem informovat poskytovatele o jejich povinnostech, vyžadovat po nich uvedení informací o IČ a jiných zákonných povinnostech, pokud přesáhnou limity pro příležitostný přivýdělek.

6. Platformy i poskytovatelé služeb, kteří je využívají, musí platit daně

Je třeba stejně jako v jiných zemích stanovit povinnost platform poskytovat na vyžádání údaje o obratu osob, aby bylo možné posoudit daňový status poskytovatelů služeb, zdanit profesionály a rovněž je třeba trvat na tom, aby samotná platforma platila korporátní daň ze zisků vydělaných

na území České republiky (např. vnitrostátních cest, pronájmů českých bytů apod.) Celkově se domnívám, že pro férové rozložení daňového břemene je třeba nechat poskytovatele v režimu osob samostatně výdělečně činných, ale ve všech oblastech snižovat zdanění práce.

Lze očekávat, že platformy v dopravě budou extrémně důležité a povedou k revoluci po zavedení samořídících aut, neboť takto shromážděné kapacity bude možné automatizovaně nabízet veřejnosti a bude tak moci dojít k razantnímu poklesu počtu aut v ulicích měst.

Vážený pane předsedo, žádám Vás o předložení návrhu podle výše uvedených bodů vládě ČR. V případě potřeby jsem připraven poskytnout veškerou součinnost.

Odkazy

- (1) [Analýza vybraných sektorů sdílené ekonomiky v České republice](#), Kryštof Kruliš, Alice Rezková
- (2) [Usnesení vlády ze dne 19. prosince 2016 č. 1148](#) k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- (3) [Rozsudek MS Praha v kauze Uber](#) ze dne 26. 10. 2016.
- (4) [Evropský program pro ekonomiku sdílení](#)

Mgr. et Mgr. Jakub Michálek
místopředseda Pirátů
předseda klubu Pirátů v Zastupitelstvu
hl. m. Prahy